

ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΟΣ

Τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τίτλο «Κύρωση της τροποποιημένης Συμφωνίας για την Ίδρυση της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο»

A. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Κεφάλαιο ...

Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου

Άρθρο .....

Τροποποίηση άρθρου 1 του ν. 4472/2017

Το Σύνταγμα, στο άρθρο 22 παρ. 5, κατοχυρώνει το θεσμό της κοινωνικής ασφάλισης των εργαζομένων και ανάγει τη μέριμνα για την προαγωγή του σε σκοπό του Κράτους. Αντικείμενο προστασίας αποτελεί ο θεσμός της κοινωνικής ασφάλισης όπως αυτός διαμορφώνεται με βάση την οικονομική και κοινωνική εξέλιξη χωρίς σε κάθε περίπτωση να θίγεται από το νομοθέτη ο πυρήνας του.

Όπως κρίθηκε και με τις πρόσφατες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ 2287/2015, 2288/2015, 2289/2015, 2290/2015), σε περίπτωση τροποποίησης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, ο νομοθέτης οφείλει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα που διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού κεφαλαίου και την επάρκεια των παροχών, υποκείμενος σε περιορισμούς που επιβάλλονται από συνταγματικές διατάξεις, και ιδιαιτέρως από την αρχή της ισότητας, της αναλογικότητας, της κοινωνικής αλληλεγγύης, τη γενική υποχρέωση του κράτους για προγραμματισμό και συντονισμό της οικονομικής δράσης, την εδραίωση της κοινωνικής ειρήνης και το σεβασμό στην αξία του ανθρώπου.

Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω αποφάσεων, θεσπίσθηκε με το ν. 4387/2016 μία συνολική μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος, η οποία, σε αντίθεση με τις προηγούμενες οριζόντιες παρεμβάσεις στις συνταξιοδοτικές παροχές, εισήγαγε ενιαίους κανόνες για όλους τους ασφαλισμένους και καθιέρωσε ενιαίο σύστημα

υπολογισμού και απονομής αυτών, σύμφωνο προς τις συνταγματικές επιταγές, όπως ειδικότερα αναλύεται στην συνοδευτική ειδική οικονομική έκθεση. Στην τελευταία, εκτίθενται με πληρότητα τα σχετικά οικονομικά στοιχεία που δικαιολογούν την αναγκαιότητα της μεταρρύθμισης.

Ειδικότερα με το ν. 4387/2016, θεμελιώνεται για όλους τους συνταξιούχους η εθνική σύνταξη, η οποία, χρηματοδοτούμενη απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό, επιτελεί αναδιανεμητικό ρόλο υπέρ των χαμηλότερων εισοδημάτων και στοχεύει στην αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ περαιτέρω προβλέπεται η ανταποδοτική σύνταξη που προσδιορίζεται με βάση το σύνολο του χρόνου ασφάλισης σε συνάρτηση με τις καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές, προσφέροντας, έτσι, κίνητρα παραμονής στην εργασία και συμβάλλοντας στη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος μέσω της εξισορρόπησης μεταξύ δαπανών και εσόδων. Κατ' αυτόν τον τρόπο η συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση διασφαλίζει την προστασία του πυρήνα του κοινωνικοασφαλιστικού δικαιώματος, τη χορήγηση δηλαδή στον συνταξιούχο παροχών τέτοιων που να του επιτρέπουν να διαβιώνει με αξιοπρέπεια, εξασφαλίζοντας τους όρους όχι μόνο της φυσικής του υποστάσεως (διατροφή, ένδυση, στέγαση, βασικά οικιακά αγαθά, θέρμανση, υγιεινή και ιατρική περίθαλψη όλων των βαθμίδων), αλλά και της συμμετοχής του στην κοινωνική ζωή με τρόπο που δεν αφίσταται, πάντως, ουσιωδώς από τις αντίστοιχες συνθήκες του εργασιακού του βίου, όπως αναλυτικά εξειδικεύεται στη σχετική οικονομική έκθεση. Παράλληλα, σεβόμενη τις ανωτέρω αποφάσεις του ΣΤΕ, η ασφαλιστική μεταρρύθμιση στηρίχθηκε, εκτός από την ως άνω οικονομική έκθεση, σε ειδική, εμπεριστατωμένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη αναλογιστική μελέτη, οι οποίες θεμελίωσαν την προσφορότητα και αναγκαιότητά της.

Σύμφωνα και με την ανωτέρω αναλογιστική μελέτη, ο ν. 4387/2016 συμβάλλει καθοριστικά στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος και τη διατήρηση της συνταξιοδοτικής δαπάνης σε επίπεδα που δημιουργούν τον απαραίτητο δημοσιονομικό χώρο στο κράτος προκειμένου να επιτελεί και τους λοιπούς συνταγματικά κατοχυρωμένους σκοπούς του (π.χ. διάθεση κονδυλίων για παιδεία, έρευνα, κοινωνική προστασία) δεδομένου του υψηλού ελλείμματος του

ασφαλιστικού συστήματος. Ειδικότερα, με βάση τις εκτιμήσεις του έτους 2016, το έλλειμμα των φορέων κύριας ασφάλισης, παρέμενε υψηλό για το μεσοπρόθεσμο διάστημα, από 9,41% του ΑΕΠ το 2017 έως 8,50% το 2019.

Σύμφωνα με τις επικαιροποιημένες εκτιμήσεις του Βασικού Σεναρίου του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021 (ΜΠΔΣ), το έλλειμμα των φορέων κύριας ασφάλισης για τα έτη 2017 και 2018 ανέρχεται στο 9,3% του ΑΕΠ και 8,56% αντιστοίχως, ενώ φθίνει σταδιακά τα επόμενα έτη έως το 2021. Ωστόσο, μεσοπρόθεσμα, το εκτιμώμενο έλλειμμα του συνταξιοδοτικού συστήματος παραμένει υψηλό, με αρνητικές συνέπειες στα δημόσια οικονομικά και την αναδιάρθρωση του προϋπολογισμού κατά τρόπο που να ευνοεί την οικονομική ανάπτυξη. Σε απόλυτα μεγέθη η συνταξιοδοτική δαπάνη παραμένει σχετικά υψηλή (€30,2 δις το 2017, €30,13 δις το 2021), ενώ ως ποσοστό του ΑΕΠ φθίνει λόγω της εκτιμώμενης αύξησής του ΑΕΠ (από 16,67% το 2017 στο 14,26% το 2021).

Τα ως άνω στοιχεία έχουν κατ' επέκταση συνέπειες και στο γενικότερο δημοσιονομικό σχεδιασμό της χώρας, και καθιστούν αναγκαία την προτεινόμενη ρύθμιση, στο πλαίσιο και του προγραμματισμού και συντονισμού από το κράτος της οικονομικής δραστηριότητας (άρθρο 106 παρ. 1 του Συντάγματος). Ειδικότερα, σε βραχυπρόθεσμο επίπεδο, η ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης θα εξασφαλίσει την άμεση και αναγκαία χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας. Σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, η διασφάλιση επίτευξης των δημοσιονομικών στόχων, όπως αυτοί συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής και καθορίζονται στο ΜΠΔΣ, κρίνεται αναγκαία για τη ρύθμιση του χρέους, ενώ, ταυτόχρονα, η ίδια η δημοσιονομική πορεία αποτελεί βασικό παράγοντα διασφάλισης της βιωσιμότητας του χρέους. Είναι, άλλωστε, αναντίρρητο ότι ενδεχόμενη απόκλιση από τους μεσοπρόθεσμους δημοσιονομικούς στόχους θα καταστήσει ανεπαρκή τα μέτρα ρύθμισης του χρέους που θα συμφωνηθούν με τους εταίρους της χώρας. Συνολικά, η ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης και η ρύθμιση του χρέους θα δρομολογήσουν την έξοδο της χώρας από το πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής, την πρόσβασή της στις αγορές και την επαναφορά της οικονομίας σε όρους κανονικότητας.

Παράλληλα, η περαιτέρω περιστολή της συνταξιοδοτικής δαπάνης και μέσω της παράτασης, έως το τέλος του 2022, της έναρξης ισχύος της προσαύξησης των συντάξεων θα επιτρέψει την απελευθέρωση πόρων για την ενίσχυση άλλων κοινωνικών δαπανών στις οποίες η Ελλάδα υστερεί σημαντικά έναντι άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη επαρκούς προστασίας για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Ενδεικτικό είναι πως, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (2015), το ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας, μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις, ανέρχεται σε 21,4% και, ειδικότερα, σε 26,6%, 22,5% και 13,7% για ηλικίες 0-17, 18-64 και 65+ αντιστοίχως, ενώ, κατά τα έτη της οικονομικής κρίσης, μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στις δύο πρώτες ηλικιακές κατηγορίες. Επιπλέον, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat (2014), οι κοινωνικές δαπάνες για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, οικογενειακά επιδόματα, επιδόματα στέγασης και επιδόματα ανεργίας ανέρχονται σε 6,7%, 1,1%, 1,1% και 0,4% του ΑΕΠ, αντιστοίχως, σε σύγκριση με 10,1%, 2,4%, 1,4% και 1% για το μέσο όρο της ΕΕ. Ως εκ τούτου και με δεδομένο τον περιορισμένο δημοσιονομικό χώρο, η αναδιανομή πόρων εντός του κοινωνικού προϋπολογισμού θα συμβάλλει στην αποτελεσματική προστασία των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Προς το σκοπό αυτό, με το ν. 4472/2017 θεσπίστηκαν μέτρα κοινωνικής προστασίας, όπως το επίδομα στέγασης, η ενίσχυση των οικογενειακών επιδομάτων, η μείωση της συμμετοχής στην φαρμακευτική περίθαλψη και η δημιουργία νέων προγραμμάτων εργασίας για την καταπολέμηση της ανεργίας.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, η παρέμβαση στη συνταξιοδοτική δαπάνη ύψους 1% του ΑΕΠ, η οποία θα τεθεί σε εφαρμογή από 1.1.2019, εδράζεται σε υπέρτερους λόγους δημοσίου συμφέροντος και, συγκεκριμένα, στην επιτυχή ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, που θα επιτρέψει την άμεση και σταθερή χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας και τη ρύθμιση του δημόσιου χρέους, στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος, καθώς και στην ενίσχυση άλλων κατηγοριών δαπανών του κοινωνικού φακέλου.

Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, προβλέπεται ότι οι ενιαίοι κανόνες υπολογισμού της συνταξιοδοτικής παροχής εφαρμόζονται και σε όσους είχαν

καταστεί συνταξιούχοι κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, ενώ στην περίπτωση που το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων αυτών είναι μεγαλύτερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό τους βάσει των ενιαίων κανόνων, περικόπτεται το υπερβάλλον ποσό, μέχρι ποσοστού 18%. Με τη ρύθμιση αυτή, περιορίζεται η διαφορετική μεταχείριση μεταξύ παλαιών και νέων συνταξιούχων, ενόψει και της αρχής της αλληλεγγύης των γενέων και του δικαιότερου επιμερισμού του βάρους από την αναδιάρθρωση του συνταξιοδοτικού συστήματος, κατά τρόπο ώστε τις αρνητικές συνέπειές της να μην υφίσταται αποκλειστικώς η τελευταία από τις προαναφερόμενες κατηγορίες. Ταυτόχρονα, κατ' εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης, στην περίπτωση που το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μικρότερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό τους βάσει των ενιαίων κανόνων, η ως άνω θετική προσωπική διαφορά θα καταβάλλεται στους δικαιούχους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4387/2016.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία των Φορέων ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ΟΑΕΕ και Δημόσιο, ο λόγος της μέσης σύνταξης γήρατος του έτους 2019 προς τον αντίστοιχο μέσο μισθό των ενεργών ασφαλισμένων των ανωτέρω φορέων πριν την εφαρμογή της ανωτέρω αναπροσαρμογής ανέρχεται σε 69%. Ο αντίστοιχος λόγος μετά την αναπροσαρμογή ανέρχεται σε 63%. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μέσος συντελεστής αναπλήρωσης των νέων συνταξιούχων γήρατος με εφαρμογή των διατάξεων του ν.4387/2016 ισοδυναμεί με 61%, προκύπτει με σαφήνεια ότι η αναπροσαρμογή συμβάλλει στη σύγκλιση του ύψους της σύνταξης παλαιών και νέων συνταξιούχων και, άρα, στη διαγενεακή αλληλεγγύη.

Πράγματι, μεταξύ των διαφορετικών μέτρων μέσω των οποίων θα μπορούσαν να επιτευχθούν οι ανωτέρω σκοποί δημοσίου συμφέροντος, επιλέχθηκε εκείνο που σέβεται τις αρχές της κοινωνικής αλληλεγγύης (άρθρο 25 παρ. 4 του Συντάγματος), της ισότητας (άρθρο 4 παρ. 1 Συντάγματος), της ισότητας στα δημόσια βάρη (άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος), οι οποίες επιτάσσουν να κατανέμεται εξ ίσου το βάρος της δημοσιονομικής προσαρμογής μεταξύ όλων των πολιτών, καθώς και από την αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος), σύμφωνα με την οποία το συγκεκριμένο μέτρο πρέπει να είναι πράγματι πρόσφορο και αναγκαίο για την αντιμετώπιση του προβλήματος (πρβλ. ΣτΕ 2192-2196/2014 Ολ.).

Παράλληλα, το εν λόγω μέτρο δεν παραβιάζει τον πυρήνα του κοινωνικοασφαλιστικού δικαιώματος, ήτοι την εξασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης και την τήρηση της εύλογης αναλογίας αποδοχών ενεργείας και συντάξεων, καθώς, για την αναπροσαρμογή των συντάξεων δυνάμει του ενιαίων κανόνων, και συγκεκριμένα για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους αυτών, λαμβάνονται υπόψη οι καταβληθείσες εισφορές κατά τη διάρκεια του εργασιακού βίου του ασφαλισμένου. Άλλωστε, σε όλους τους συνταξιούχους, και ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων, καταβάλλεται και το ποσό που αντιστοιχεί στην εθνική σύνταξη, ενισχύοντας τον κοινωνικό και αναδιανεμητικό χαρακτήρα του συνταξιοδοτικού συστήματος.

Επιπρόσθετα, όμως, στο πλαίσιο των αρχών της αναλογικότητας και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, λαμβάνεται μέριμνα προκειμένου ενδεχόμενη μείωση σε εφαρμογή των ενιαίων κανόνων, αφενός θα λάβει χώρα από την 1.1.2019, αφετέρου δεν θα υπερβαίνει ποσοστό 18% της καταβαλλόμενης σύνταξης, προκειμένου να μην διαταραχθεί σημαντικά και άμεσα το επίπεδο διαβίωσης της συγκεκριμένης κατηγορίας συνταξιούχων. Σε κάθε περίπτωση η εφαρμογή των μέτρων κοινωνικής προστασίας που θεσπίσθηκαν με το ν. 4472/2017, σε συνδυασμό με το υφιστάμενο πλαίσιο κοινωνικής πρόνοιας, θα συμβάλλουν στην αντιστάθμιση της εισοδηματικής απώλειας λόγω της αναπροσαρμογής των συνταξιοδοτικών παροχών.

Εξάλλου, περιουσία, κατά την έννοια του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, αποτελούν και οι έναντι των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης αξιώσεις για την χορήγηση προβλεπομένων από τη νομοθεσία του συμβαλλομένου κράτους κοινωνικοασφαλιστικών παροχών¹. Έτσι, για να είναι

¹ Στην περίπτωση που ένα κράτος έχει θέση σε ισχύ νομοθεσία που προβλέπει την καταβολή σύνταξης είτε εξαρτώμενης από καταβολή εισφορών είτε εξαρτώμενης από την πλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων που τίθενται από τη νομοθεσία του συμβαλλόμενου κράτους (βλ. αποφάσεις ΕΔΔΑ, τμήμα μείζονος συνθέσεως, 12.4.2006, *Stec και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, αριθμ. 65731/01 και 65900/01, σκέψη 54, *Carson κ.ά. Ηνωμένου Βασιλείου*, αριθμ. 6/03/2010 σκέψη 64, ΕΔΔΑ, *Kjartan Ásmundsson κατά Ισλανδίας*, αριθμ. 60669/00, σκέψη 39, 15.6.1999, 18.2.2009, *Andrejeva κατά Λετονίας*, αριθμ. 55707/00, σκέψη 77, 30.9.2010, *Vesna Hasani κατά Κροατίας*, αριθμ. 20844/09 απόφαση επί του παραδεκτού, 25.10.2011, *Valkov κ.α. κατά Βουλγαρίας*, αριθμ. 2033/04 171/05 19125/04 19475/04 19490/04 19495/04 19497/04 2041/05

σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ επέμβαση σε περιουσιακής φύσεως αγαθό, όπως εν προκειμένω το δικαιώμα σε συνταξιοδοτικές παροχές, πρέπει να προβλέπεται από νομοθετικές ή άλλου είδους κανονιστικές διατάξεις, καθώς και να δικαιολογείται από λόγους γενικού συμφέροντος, στους οποίους περιλαμβάνονται, κατ' αρχήν, και λόγοι συναπτόμενοι προς την αντιμετώπιση ενός ιδιαιτέρως σοβαρού, κατά την εκτίμηση του εθνικού νομοθέτη, δημοσιονομικού προβλήματος ή προς την εξασφάλιση της βιωσιμότητας κοινωνικοασφαλιστικών οργανισμών.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) έχει κρίνει, άλλωστε, ότι οι διατάξεις της Σύμβασης καταλείπουν ευρύ περιθώριο εκτίμησης στα συμβαλλόμενα κράτη ως προς την διαρρύθμιση των εθνικών συστημάτων κοινωνικοασφαλιστικών παροχών, συμπεριλαμβανομένης και της νομοθετική επιλογής μείωσης των συντάξεων, λόγω της οικονομικής κατάστασης της χώρας, στο βαθμό που υφίσταται μια εύλογη σχέση αναλογικότητας μεταξύ των χρησιμοποιηθέντων μέσων και του δι' αυτών επιδιωκομένου σκοπού (ΕΔΔΑ, 28.1.2003, απόφαση επί του παραδεκτού, *Saarinen* κατά *Φινλανδίας* αριθμ. 69136/01). Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, δεν κατοχυρώνεται από τη Σύμβαση δικαιώμα σε σύνταξη ορισμένου ποσού. Σημειώνεται συναφώς, ότι η εκτίμηση του νομοθέτη περί της ύπαρξης λόγου δημοσίου συμφέροντος επιβάλλοντος τον περιορισμό περιουσιακού δικαιώματος, και η επιλογή της ακολουθητέας πολιτικής για την εξυπηρέτηση του δημοσίου αυτού συμφέροντος υπόκειται σε οριακό δικαστικό έλεγχο (ΕΔΔΑ, τμήμα μείζονος συνθέσεως, 18.2.2009, *Andrejeva* κατά *Λετονίας*, αριθμ. 55707/00 σκέψη 83, ΕΔΔΑ, 21.2.1986, *James* και λοιποί κατά *Ηνωμένου Βασιλείου*, αριθμ. 8793/79, σκέψη 46, 20.11.1995, *Pressos Compania Naviera S.A.* και λοιποί κατά *Βελγίου*, αριθμ. 17849/91, σκέψη 37, 28.1.2003, *Saarinen* κατά *Φινλανδίας*, αριθμ. 69136/01 απόφαση επί του παραδεκτού, 8.7.2004, *Κλιάφας* και λοιποί κατά *Ελλάδος*, αριθμ. 66810/01 σκέψη 25).

Άλλωστε, βάσει και της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), το δίκαιο της Ένωσης δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη, όταν θεσπίζουν μέτρα στον τομέα των συντάξεων, να λαμβάνουν υπόψη όχι μόνο λόγους πολιτικού, κοινωνικού ή δημογραφικού χαρακτήρα, αλλά και δημοσιονομικούς λόγους, εφόσον διασφαλίζεται η γενική αρχή της απαγόρευσης διακρίσεων λόγων ηλικίας. (βλ. 21.7.2011, *Fuchs και Köhler*, C-159/10, σκέψη 73, 11.11.2014, *Schmitzer*, C-530/13, σκέψη 41, 28.5.2015, *Starjakob*, C-417/13 σκέψη 36). Παράλληλα, βάσει της νομολογίας του ΔΕΕ, στο δικαίωμα στην ιδιοκτησία, όπως αυτό προσδιορίζεται στο άρθρο 17 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, μπορούν να επιβληθούν περιορισμοί εφόσον επιδιώκεται σκοπός γενικού συμφέροντος και ο περιορισμός δεν είναι δυσάνολος και δυσβάσταχτος σε βαθμό που θίγει τον πυρήνα του δικαιώματος (βλ. 20.9.2016, *Ledra*, C-8/15).

- 3 -

Αθήνα, 08/06/2017
08

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ευκλείδης Τσακαλώτος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γεώργιος Χουλιαράκης

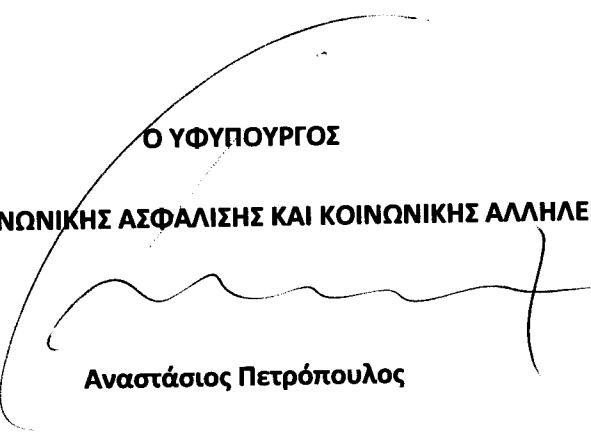
Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Αναστάσιος Πετρόπουλος

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Αναστάσιος Πετρόπουλος

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ 3^{ης} ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 7^{ης} ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

-----o-----

ΜΕΛΗ: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Πρόεδρος, Ιωάννης Σαρμάς, Σωτηρία Ντούνη,
Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη, Άννα Λιγωμένου, Γεωργία
Μαραγκού, Αγγελική Μαυρουδή και Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Αντιπρόεδροι,
Γεώργιος Βοϊλης, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Μαρία Αθανασοπούλου, Ασημίνα
Σαντοριναίου, Ελένη Λυκεσά, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος
Πουλής, Κωνσταντίνα Ζώη, Αγγελική Μυλωνά, Γεωργία Τζομάκα, Θεολογία
Γναρδέλλη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Βασιλική Σοφιανού, Αγγελική¹
Πανουτσακοπούλου, Δέσποινα Τζούμα, Δημήτριος Τσακανίκας, Βασιλική²
Προβίδη, Κωνσταντίνος Παραθύρας, Ασημίνα Σακελλαρίου, Αργυρώ³
Μαυρομάτη, Ευαγγελία Σεραφή, Ειρήνη Κατσικέρη, Γεωργία Παπαναγοπούλου
και Νεκταρία Δουλιανάκη, Σύμβουλοι.

Οι Σύμβουλοι Δημήτριος Πέππας, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα,
Βιργινία Σκεύη, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου και Κωνσταντίνος Κρέπης
απονοσίασαν δικαιολογημένα.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ : Μιχαήλ Ζυμής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Ελένη Αυγουστόγλου, Επίτροπος, Προϊσταμένη της Γραμματείας
του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Με την αρχή της συνεδρίασης, η Σύμβουλος Ασημίνα Σακελλαρίου, που ορίστηκε από την Πρόεδρο εισηγήτρια, φέρει προς συζήτηση την από 6.6.2017 τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τίτλο «Κύρωση της τροποποιημένης Συμφωνίας για την Ίδρυση της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο», που απεστάλη στο Ελεγκτικό Συνέδριο με το 121133/7.6.2017 έγγραφο του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (αριθμ. πρωτ. ΓΕΕ: 273/7.6.2017), για να γνωμοδοτήσει επ' αυτής η Ολομέλεια, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος. Το κείμενο αυτής έχει ως εξής :

« Τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τίτλο «Κύρωση της τροποποιημένης Συμφωνίας για την Ίδρυση της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο»

B. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Κεφάλαιο ...

Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου

Άρθρο ...

Τροποποίηση άρθρου 1 του ν. 4472/2017

Η παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4472/2017, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 τροποποιείται ως εξής:

«α. Το συνολικό ποσό της σύνταξης που καταβάλλεται μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος αυξάνεται από την 1.1.2023 κατ' έτος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με βάση συντελεστή που διαμορφώνεται κατά 50% από τη μεταβολή του ΑΕΠ και κατά 50%

από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.».

Αθήνα, 06/06/2017

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ευτυχία Αχτσιόγλου

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γεώργιος Χουλιαράκης

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Αναστάσιος Πετρόπουλος »

Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Μιχαήλ

Ζυμής διατύπωσε την ακόλουθη έγγραφη γνώμη:

«Εισάγουμε ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 1 περ. γ' του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 (ΦΕΚ Α' 52), την από 6.6.2017 τροπολογία στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τίτλο «Κύρωση της τροποποιημένης Συμφωνίας για την Ιδρυση της Γενικής Επιτροπής Λλιείας για τη Μεσόγειο», η οποία συνυπογράφεται από την Υπουργό και τον Υφυπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, και μας απεστάλη με το 121133/7.6.2017 έγγραφο του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (αριθμ. πρωτ. ΓΕΕ: 273/7.6.2017), προκειμένου να εκφέρει (η Ολομέλεια) την

προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος γνωμοδότησή της, και εκθέτουμε τα ακόλουθα:

Η τροποποιούμενη διάταξη της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 14 του 4387/2016 (ΦΕΚ Α' 85), όπως ισχύει μετά την τελευταία τροποποίησή της με το άρθρο 1 παρ. 4 του ν. 4472/2017 (ΦΕΚ Α' 74/19.5.2017), ορίζει ως χρόνο έναρξης των αποτελεσμάτων της την 1.1.2022 (αντί της 1.1.2017, όπως διαλαμβανόταν υπό την αρχική μορφή της). Με την προτεινόμενη τροποποίηση, η οποία επέρχεται εντός διαστήματος μικρότερου του μηνός από την προηγούμενη, μετατίθεται εκ νέου ο χρόνος έναρξης των εννόμων αποτελεσμάτων της διάταξης στην 1.1.2023, χωρίς να επέρχεται οποιαδήποτε αλλαγή επί της ουσίας της ρύθμισης, για την οποία η Ολομέλεια έχει γνωμοδοτήσει με τα πρακτικά της 1^{ης} Ειδικής Συνεδρίασης της 20^{ης} Απριλίου 2016 (σελ. 87). Αναφορικώς με τη νέα αυτή, δεύτερη, μετάθεση της έναρξης εφαρμογής της διάταξης σε ακόμη απότερο χρονικό σημείο, ισχύει – και μάλιστα πολλώ μάλλον – η περιληφθείσα στα πρακτικά της 2^{ης} Ειδικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας της 8^{ης} Μαΐου 2017 (βλ. σελ. 4-5, 9 και 14) επισήμανση ότι η πάροδος τόσο μεγάλου χρονικού διαστήματος (άνω πλέον της πενταετίας) καθιστά αδύνατη τη διατύπωση ασφαλούς εκτίμησης ως προς τη δημοσιονομική κατάσταση της Χώρας και την οικονομική δυνατότητα των συνταξιούχων του Δημοσίου.

Αθήνα, 7 Ιουνίου 2017

Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας

ΜΙΧΑΗΛ ΖΥΜΗΣ»

Η Σύμβουλος Λσημίνα Σακελλαρίου εισηγείται τα ακόλουθα:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α. Κατά το άρθρο 73 παρ. 2 εδάφιο τελευταίο του Συντάγματος, τα συνταξιοδοτικά νομοσχέδια, επί των οποίων απαιτείται η προηγούμενη γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, πρέπει να είναι ειδικά. Η επιταγή αυτή του Συντάγματος τηρείται και όταν οι θεσπιζόμενες συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις εμπεριέχονται σε ιδιαίτερο (αυτοτελές) κεφάλαιο νομοσχεδίου, που περιλαμβάνει και άλλου περιεχομένου διατάξεις στα λοιπά κεφάλαια του (βλ. Πρακτ. Ολομ. 2^{ης} Ειδ. Συν. της 8^{ης} Μαΐου 2017, 1^{ης} Ειδ. Συν. της 8ης Μαρτίου 2017 και 1^{ης} Ειδ. Συν. της 20^{ης} Φεβρουαρίου 2012). Συνακόλουθα, επισημαίνεται ότι για την πληρότητα του τίτλου του ως άνω σχεδίου νόμου, πρέπει να αναφέρεται ότι αφορά και σε τροποποίηση συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων του ν. 4387/2016.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ

Ο τίτλος του άρθρου ενδείκνυται να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Τροποποίηση άρθρου 14 του ν. 4387/2016».

Οι φράσεις “Η παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4472/2017, αντικαθίσταται ως εξής: «Η περίπτωση α’ της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 τροποποιείται ως εξής:” ενδείκνυται να αναδιατυπωθούν ως εξής: «Η περίπτωση α’ της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 (Α’ 85), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 1 του ν. 4472/2017 (Α’ 74), τροποποιείται ως εξής:».

Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται η περίπτωση α’ της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του ν. 4472/2017 (Α’ 74/19.5.2017)

και μετατίθεται κατά ένα επιπλέον έτος ο χρόνος έναρξης των αποτελεσμάτων της, ήτοι την 1.1.2023 (αντί της 1.1.2017, όπως διαλαμβανόταν στην αρχική της μορφή και της 1.1.2022, όπως ισχύει μετά την τελευταία τροποποίησή της). Η προτεινόμενη δεύτερη μετάθεση της έναρξης εφαρμογής των έννομων αποτελεσμάτων της διάταξης σε χρονικό διάστημα μικρότερο του ενός μηνός από την έναρξη ισχύος της προηγούμενης τροποποιητικής διάταξης του άρθρου 1 παράγραφος 4 του ν. 4472/2017 (ήτοι 19.5.2017, άρθρο 164 του ως άνω νόμου), καταδεικνύει τόσο την αστοχία της προηγούμενης ρύθμισης, όσο και την έλλειψη ενός σταθερού και μακρόπνου σχεδιασμού αναφορικά με τις καταβαλλόμενες από το Δημόσιο συντάξεις. Περαιτέρω, στην οικεία αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό τροποποίηση διάταξη, δεν αιτιολογείται επαρκώς η συγκεκριμένη χρονική μετάθεση, καθώς και οι επιπτώσεις της επί της βαρυνόμενης κατηγορίας πολιτών, καθόσον σε αυτή γίνεται εκτενής αναφορά σε ήδη θεσπισθείσες με προγενέστερους νόμους ρυθμίσεις, ενώ οι επικαλούμενες μιελέτες (Αναλογιστική μιελέτη Απριλίου 2016 και Αποτίμηση επιπτώσεων της προτεινόμενης ασφαλιστικής μεταρρύθμισης, αριθ. πρωτ. 20263/121/4.5.2016) αφορούν, ενόψει και του χρόνου σύνταξής τους, στις αρχικές – ευνοϊκότερες για τους παλαιούς συνταξιούχους ρυθμίσεις του ν. 4387/2016. Η επικαλούμενη εξοικονόμηση πόρων (βλ. την από 7.6.2017 έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και την από 6.6.2017 εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων της Δ/νσης Οικονομικής Εποπτείας και Επιθεώρησης ΝΠΔΔ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης) προς διάθεσή τους για την υλοποίηση μέτρων κοινωνικής προστασίας, δεν δικαιολογεί την αντίστοιχη αθροιστική παρέμβαση στη συνταξιοδοτική δαπάνη της συγκεκριμένης κατηγορίας πολιτών

έναντι άλλων τυχόν εναλλακτικών επιλογών, κατόπιν βεβαίως της τήρησης των αρχών της ισότητας, της ισότητας στην κατανομή των δημοσίων βαρών (άρθρο 4 παρ. 1 και 5 του Σ.) και της αναλογικότητας. Επιπροσθέτως, η νέα αυτή παρέκταση της έναρξης εφαρμογής της διάταξης σε απότερο χρονικό σημείο (ήτοι πλέον της πενταετίας), καθιστά αδύνατη τη διατύπωση ασφαλούς εκτίμησης από την Ολομέλεια του Δικαστηρίου αναφορικώς με τη δημοσιονομική κατάσταση της Χώρας και την οικονομική δυνατότητα της επιβαρυνόμενης κατηγορίας συνταξιούχων, όπως έχει ήδη επισημανθεί στα πρακτικά της Ολομέλειας της 2^{ης} Ειδικής Συνεδρίασης της 8^{ης} Μαΐου 2017 (σελ. 9 και 14). Κατά τα λοιπά, δοθέντος ότι δεν επέρχεται οποιαδήποτε αλλαγή επί της ουσίας της ρύθμισης, παραπέμπουμε στις παρατηρήσεις της Ολομέλειας που διατυπώθηκαν στα πρακτικά της 1^{ης} Ειδικής Συνεδρίασης της 20^{ης} Απριλίου 2016 (βλ. σελ. 87).

Η Ολομέλεια, ύστερα από μακρά διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, δέχθηκε ομόφωνα την εισήγηση της Συμβούλου Ασημίνας Σακελλαρίου.

Μετά το τέλος της συνεδρίασης συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από την Πρόεδρο, υπογράφεται από την ίδια και τη Γραμματέα.

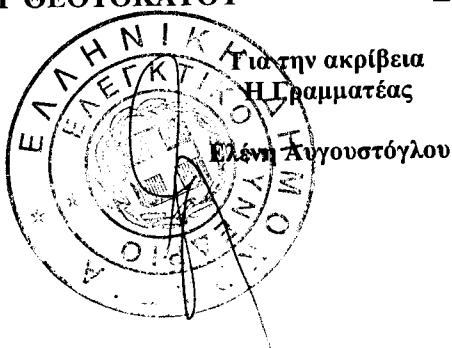
Εκδόθηκε στις 7 Ιουνίου 2017.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Πίνακας τροποποιούμενων – καταργούμενων διατάξεων

Τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4472/2017:

«Η περίπτωση α` της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/ 2016 τροποποιείται ως εξής:

α. Το συνολικό ποσό της σύνταξης που καταβάλλεται μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος αυξάνεται, από την 1.1.2022 κατ` έτος με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με βάση συντελεστή που διαμορφώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) από τη μεταβολή του ΑΕΠ και κατά πενήντα τοις εκατό (50%) από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή».

Τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τίτλο «Κύρωση της τροποποιημένης Συμφωνίας για την Ίδρυση της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο»

Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Κεφάλαιο ...

Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου

Άρθρο ...

Τροποποίηση άρθρου 1 του ν. 4472/2017

Η παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4472/2017, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η περίπτωση α΄ της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/ 2016 τροποποιείται ως εξής:

«α. Το συνολικό ποσό της σύνταξης που καταβάλλεται μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος αυξάνεται από την 1.1.2023 κατ' έτος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με βάση συντελεστή που διαμορφώνεται κατά 50% από τη μεταβολή του ΑΕΠ και κατά 50% από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.».

Aθήνα, 8.6.2017

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ευτυχία Αχτσιόγλου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευκλείδης Τσακαλώτος

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

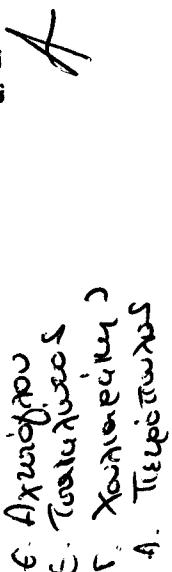

Γεώργιος Χουλιαράκης

Γρ. 1060

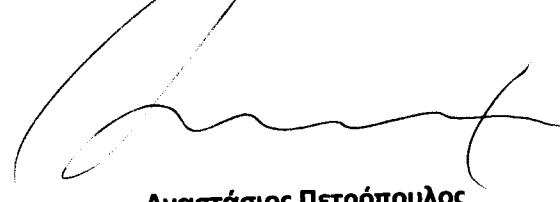
Αριθμ.
Ειδ. 66

Σατατέθηκε σήμερε στις 2/6/2017 με φραγ. 1845
ο Δικτύος Νοτ. Εργασ.

- 1. Καταθέτωσας
  - 2. Δημοσίευση
  - 3. Τυπανίζεσθαι
  - 4. Χορηγούρευση
  - 5. Τιμοφέας παλαιός
-

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Αναστάσιος Πετρόπουλος

Αριθμ. 128 / 12 / 2017

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 2 του Συντάγματος)

Επί τροπολογίας στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Κύρωση της τροποποιημένης Συμφωνίας για την ίδρυση της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο»

A. Με την υπόψη τροπολογία, μετατίθεται για την 1-1-2023, από την 1-1-2022 που ισχύει, η έναρξη αναπροσαρμογής (αύξησης) των κύριων συντάξεων με κ.υ.α., βάσει των οριζόμενων συντελεστών (ΑΕΠ και Δείκτη Τιμών Καταναλωτή).

B. Από την προτεινόμενη διάταξη, επέρχεται, επί του προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α. – ν.π.δ.δ. επιχορηγούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό – φορέας Γενικής Κυβέρνησης), εξοικονόμηση δαπάνης για το οικονομικό έτος 2022 ύψους 250 εκατ. ευρώ περίπου, από την μετάθεση, κατά ένα (1) ακόμη έτος, του χρόνου αναπροσαρμογής των κύριων συντάξεων.

Αθήνα, 7 Ιουνίου 2017

Η Γενική Πανθύντρια

Σταύρος Μηλιάκου

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Τίτλος «Κύρωση της τροποποιημένης Συμφωνίας για την ίδρυση της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ/ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: .....

E-MAIL: .....

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

Άρθρο...

Η μέριμνα για την προστασία του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένη υποχρέωση του Κράτους. Στο πλαίσιο αυτό, όπως έχει κριθεί και από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η υποχρέωση προστασίας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης περιλαμβάνει τη μέριμνα για τη βιωσιμότητά του, την επάρκεια των παροχών, αλλά και το σεβασμό της αρχής της ισότητας, της αναλογικότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, θεσπίσθηκε με το ν. 4387/2016 μία συνολική μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος, η οποία, σε αντίθεση με τις προηγούμενες οριζόντιες παρεμβάσεις στις συνταξιοδοτικές παροχές, εισήγαγε ενιαίους κανόνες για όλους τους ασφαλισμένους και καθιέρωσε ενιαίο σύστημα υπολογισμού και απονομής αυτών, σύμφωνο προς τις συνταγματικές επιταγές, όπως ειδικότερα αναλύεται στην συνοδευτική ειδική οικονομική έκθεση.

Ο ν.4387/2016 προβλέπει ενιαίους κανόνες για όλους τους συνταξιούχους της χώρας, περιορίζοντας τη διαφορετική μεταχείριση μεταξύ παλαιών και νέων συνταξιούχων, ενόψει και της αρχής της αλληλεγγύης των γενέων και του δικαιότερου επιμερισμού του βάρους από την αναδιάρθρωση του συνταξιοδοτικού συστήματος, κατά τρόπο ώστε τις αρνητικές συνέπειές της να μην υφίσταται αποκλειστικώς η τελευταία από τις προαναφερόμενες κατηγορίες. Παράλληλα προβλέπεται ότι σε περίπτωση που το ποσό που προκύπτει βάσει των ενιαίων κανόνων του ν.4387/2016 είναι μικρότερο του καταβαλλόμενου προβλέπεται ότι το υπερβάλλον ποσό δε θα περικόπτεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 18%, ενώ αν με το νέο τρόπο υπολογισμού προκύπτει μεγαλύτερο από το καταβαλλόμενο ποσό, η θετική προσωπική διαφορά θα καταβάλλεται στους δικαιούχους σύμφωνα με το ν.4387/2016.

Η περαιτέρω περιστολή της συνταξιοδοτικής δαπάνης και μέσω της παράτασης, έως το τέλος του 2022, της έναρξης ισχύος της προσαύξησης των συντάξεων θα επιτρέψει την απελευθέρωση πόρων για την ενίσχυση άλλων κοινωνικών δαπανώνστις οποίες η Ελλάδα υστερεί σημαντικά έναντι άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη επαρκούς προστασίας για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Για τους παραπάνω λόγους, κρίνεται αναγκαία η προτεινόμενη ρύθμιση στο πλαίσιο και του προγραμματισμού και συντονισμού από το κράτος της οικονομικής δραστηριότητας (άρθρο 106 παρ. 1 του Συντάγματος).

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα

Άρθρο...

Η μέριμνα για την προστασία του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένη υποχρέωση του Κράτους. Στο πλαίσιο αυτό, όπως έχει κριθεί και από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η υποχρέωση προστασίας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης περιλαμβάνει τη μέριμνα για τη

βιωσιμότητά του, την επάρκεια των παροχών, αλλά και το σεβασμό της αρχής της ισότητας, της αναλογικότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, θεσπίσθηκε με το ν. 4387/2016 μία συνολική μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος, η οποία, σε αντίθεση με τις προηγούμενες οριζόντιες παρεμβάσεις στις συνταξιοδοτικές παροχές, εισήγαγε ενιαίους κανόνες για όλους τους ασφαλισμένους και καθιέρωσε ενιαίο σύστημα υπολογισμού και απονομής αυτών, σύμφωνο προς τις συνταγματικές επιταγές, όπως ειδικότερα αναλύεται στην συνοδευτική ειδική οικονομική έκθεση.

Ο ν.4387/2016 προβλέπει ενιαίους κανόνες για όλους τους συνταξιούχους της χώρας, περιορίζοντας τη διαφορετική μεταχείριση μεταξύ παλαιών και νέων συνταξιούχων, ενόψει και της αρχής της αλληλεγγύης των γενέων και του δικαιούτερου επιμερισμού του βάρους από την αναδιάρθρωση του συνταξιοδοτικού συστήματος, κατά τρόπο ώστε τις αρνητικές συνέπειές της να μην υφίσταται αποκλειστικώς η τελευταία από τις προαναφερόμενες κατηγορίες. Παράλληλα προβλέπεται ότι σε περίπτωση που το ποσό που προκύπτει βάσει των ενιαίων κανόνων του ν.4387/2016 είναι μικρότερο του καταβαλλόμενου προβλέπεται ότι το υπερβάλλον ποσό δε θα περικόπτεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 18%, ενώ αν με το νέο τρόπο υπολογισμού προκύπτει μεγαλύτερο από το καταβαλλόμενο ποσό, η θετική προσωπική διαφορά θα καταβάλλεται στους δικαιούχους σύμφωνα με το ν.4387/2016.

Η περαιτέρω περιστολή της συνταξιοδοτικής δαπάνης και μέσω της παράτασης, έως το τέλος του 2022, της έναρξης ισχύος της προσαύξησης των συντάξεων θα επιτρέψει την απελευθέρωση πόρων για την ενίσχυση άλλων κοινωνικών δαπανώνστις οποίες η Ελλάδα υστερεί σημαντικά έναντι άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη επαρκούς προστασίας για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Για τους παραπάνω λόγους, κρίνεται αναγκαία η προτεινόμενη ρύθμιση στο πλαίσιο και του προγραμματισμού και συντονισμού από το κράτος της οικονομικής δραστηριότητας (άρθρο 106 παρ. 1 του Συντάγματος).

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης» συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Άρθρο...

Η μέριμνα για την προστασία του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένη υποχρέωση του Κράτους. Στο πλαίσιο αυτό, όπως έχει κριθεί και από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η υποχρέωση προστασίας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης περιλαμβάνει τη μέριμνα για τη βιωσιμότητά του, την επάρκεια των παροχών, αλλά και το σεβασμό της αρχής της ισότητας, της αναλογικότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, θεσπίσθηκε με το ν. 4387/2016 μία συνολική μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος, η οποία, σε αντίθεση με τις προηγούμενες οριζόντιες παρεμβάσεις στις συνταξιοδοτικές παροχές, εισήγαγε ενιαίους κανόνες για όλους τους ασφαλισμένους και καθιέρωσε ενιαίο σύστημα υπολογισμού και απονομής αυτών, σύμφωνο προς τις συνταγματικές επιταγές, όπως ειδικότερα αναλύεται στην συνοδευτική ειδική οικονομική έκθεση.

Ο ν.4387/2016 προβλέπει ενιαίους κανόνες για όλους τους συνταξιούχους της χώρας, περιορίζοντας τη διαφορετική μεταχείριση μεταξύ παλαιών και νέων συνταξιούχων, ενόψει και της αρχής της αλληλεγγύης των γενέων και του δικαιότερου επιμερισμού του βάρους από την αναδιάρθρωση του συνταξιοδοτικού συστήματος, κατά τρόπο ώστε τις αρνητικές συνέπειές της να μην υφίσταται αποκλειστικώς η τελευταία από τις προαναφερόμενες κατηγορίες. Παράλληλα προβλέπεται ότι σε περίπτωση που το ποσό που προκύπτει βάσει των ενιαίων κανόνων του ν.4387/2016 είναι μικρότερο του καταβαλλόμενου προβλέπεται ότι το υπερβάλλον ποσό δε θα περικόπτεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 18%, ενώ αν με το νέο τρόπο υπολογισμού προκύπτει μεγαλύτερο από το καταβαλλόμενο ποσό, η θετική προσωπική διαφορά θα καταβάλλεται στους δικαιούχους σύμφωνα με το ν.4387/2016.

Η περαιτέρω περιστολή της συνταξιοδοτικής δαπάνης και μέσω της παράτασης, έως το τέλος του 2022, της έναρξης ισχύος της προσαύξησης των συντάξεων θα επιτρέψει την απελευθέρωση πόρων για την ενίσχυση άλλων κοινωνικών

δαπανώνστις οποίες η Ελλάδα υστερεί σημαντικά έναντι άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη επαρκούς προστασίας για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Για τους παραπάνω λόγους, κρίνεται αναγκαία η προτεινόμενη ρύθμιση στο πλαίσιο και του προγραμματισμού και συντονισμού από το κράτος της οικονομικής δραστηριότητας (άρθρο 106 παρ. 1 του Συντάγματος).

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε μίας «άλλης διάταξης».

Άρθρο ....

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΕΦΚΑ, του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Υπουργείου Οικονομικών.